

Tiedeakatemia panostaa tieteen ja päätöksenteon vuorovaikutuksen edistämiseen

Suomalaisen Tiedeakatemian tehtäviin on sen perustamisesta lähtien kuulunut tutkittuun tietoon pohjautuvan yhteiskunnallisen päätöksenteon tukeminen. Viime vuosina Tiedeakatemia on panostanut tähän yhä järjestelmällisemmin.

Vuosina 2019–2021 toteutettiin Tiedeakatemian aloitteesta ja koordinoimana tiedeakatemioiden yhteinen Tiedeneuvonnan kehittämishanke Sofi, jonka rahoitti opetus- ja kulttuuriministeriö. Hanke osoitti, että tieteen ja päätöksenteon vuorovaikutuksen edistämiseksi on kysyntää ja että yhteistyötä on mahdollista lisätä uusien toimintamallien avulla.

(Sofista ja sen tuloksista voi lukea tarkemmin loppuraportista: www.acadsci.fi/sofi/sofi-loppuraportti)

Vuonna 2021 Tiedeakatemian hallitus päätti toimenpiteistä, jotka mahdollistavat Sofissa aloitetun toiminnan jatkumisen Tiedeakatemiassa vuoden 2022 alusta alkaen. Sofissa työskennelleet akatemiesihteerit Jaakko Kuosmanen ja tiedeviestinnän asiantuntija Nanna Särkkä jatkavat tieteen

ja päätöksenteon vuorovaikutuksen kehittämistä Tiedeakatemiassa.

Toiminnan vakiinnuttua yhteistyötä keskeisimpien kumppaneiden kanssa niin päätöksenteon kuin tiedeyhteisön puolelta syvennetään. Kansainvälinen yhteistyö jatkuu muun muassa Euroopan komission tiedeneuvontaelimen SAPEAn (Science Advice for Policy by European Academies) ja yhteisen tutkimuskeskuksen JRC:n (Joint Research Centre) kanssa. Tiedeakatemia ja valtioneuvoston kanslia esimerkiksi edustavat yhdessä Suomea syksyllä käynnistyvässä JRC:n johtamassa hankkeessa, jossa etsitään ratkaisuja tietopohjaisen päätöksenteon kehittämiseksi. Suomi on yksi hankkeen seitsemästä osallistujamaasta.

Tieteen ja päätöksenteon edistämisessä hyödynnetään Sofin aikana kehitettyjä toiminta- ja tukimalleja, kuten tiedesparrausta (vuorovaikutukseen perustuva tiedetuen malli, joka on kehitetty ministeriöiden kanssa), ilmiökarttaa (menetelmä laadukkaiden ja käyttäjien tarpeisiin vas-

Suomalainen Tiedeakatemia julkaisi keväällä 2021 kannanoton "Taipuu vaan ei taitu". Kannanotto on kutsu keskusteluun siitä, miten voimme vahvistaa yhteiskunnan kriisinkestävyyttä. Kannanotto on luettavissa osoitteessa www.acadsci.fi/kannanotto2021.pdf

Julkistustilaisuudessa keskustelemassa olivat vasemmalta akateemikko Risto Nieminen, valtiosihteeri Pilvi Torsti, vastaava päätoimittaja Kaius Niemi ja professori Anna Mauranen. Tilaisuuden juonsi toimittaja Piia Pasanen

taavien tietosynteesien toteuttamiseksi), tutkijoiden vaikuttavuuskoulutusta sekä tutkijakartoitusta (etsimme sopivat tutkijat päättäjien tarpeisiin). Tänä vuonna on esimerkiksi jo toteutettu maa- ja metsätalousministeriön kanssa ilmastonmuutoksen sopeutusohjelman tiedesparraus ja maaliskuussa järjestettiin Young Academy of Europe'n kanssa Young scientists' roles in

European science-for-policy -koulutus nuorille tutkijoille.

Toiminnan tarkemmat strategiset painopisteet ja tavoitteet määritellään alkuvuoden 2022 aikana. Tässä kuullaan kaikkia keskeisiä sidosryhmiä. Mitä Tiedeakatemialta toivotaan ja mihin yhteiskunnallisiin tarpeisiin nimenomaan Tiedeakatemia voi parhaiten vastata?